

Miriam Rosenbaum.

En Fortælling fra jødiske Kredse.

af
Pastor Dr. Ederheim.
(Sluttet.)

Endog Smerten ved Adskillelsen med Fader og Moder for en Tid blev erstattet ved den Forhaabning, at hans Død vilde bidrage til Omdannelsen af dem, som han elskede saa inderligt. Nu havde Gud bragt ham nær dette Haab's Fuldkommelse. Han saa nu ved Siden af sin kære Bedemoder, og de skulde aldrig mere stilles. Hans Dødelighed var saa venlig og deltagende; med Hensyn til sin Fædter ønskede han blot, at denne ikke vilde være saa stille af sig eller tale saa læst og med Taarer i sine Dine.

Lille Levi vidste, at han ikke skulde gaa bort alene. De vilde alle være nærværende, naar han skulde rejse, ligesom alle Landsbyens Jøder havde set deres Abo Feit's forrige Aar drage af Sted, da han skulde rejse til et langt bortliggende Land. Da han var ude af Synet, var nogle af dem gaaet op paa en Højde, hvor de ved en Vejning saa Bejen atter kunde faa et Glimt af ham og tilsviste ham nok et Farvel. Men han maatte ikke rejse alene som Feit. Hans Bedemoder vilde være med ham, og han ønskede sin Hustru med. Men Levi vidste ogsaa, at de trængte til en Beslutning paa denne Rejse. Det var nu hans Mission at fortælle sin Bedemoder om J. sin. I timen laa han og undrede sig, hvorledes han skulde begynde. Til først forsøgte han et Bøje og Hjælp; men han kunde ikke bede længe; heller ikke havde han Kraft til at gøre noget, idet han søgte sig saa svag og afmægtig. Omfattet drog han den Slutning: naar Gud havde ført ham saa langt, maatte Gud ogsaa hjælpe ham med Resten. Han stode paa Gud, og han beslattede at vente paa Gud.

Nu nu og da, naar han fæstede sine Dine paa Bedemoderen, behøvedes hans hvide blegnende Læber netop med disse Ord:

„Herre Jesus, lad mig saa Lov til at fortælle hende om dig.“

Lille Levis Erfaringer i Lidet havde været saa og smaa, men dette vidste han, at Gud giver alt det, som i Tro søges af ham.

„Bedemoder,“ sagde han omsider sagte, „jeg skulde ønske, at jeg kunde faa Lov til at synge en Salme for dig.“

„Hvad er det, mit Barn?“ spurgte den gamle Dame. Her var han i Fortlegenhed. „Nu, at synge om vor Frelser og Himmelen.“

Fru Rosenbaum gav intet Svar. Hun forstod ikke rigtig Drengen, og hun var bange for at skælle ham for meget ved Spørgsmaal. Hun søgte kun, hvor nær hun selv var den anden Verden, og hun vilde gerne, at hun skulde synge for hende om Frelseren og Himmelen.

Levis Ansigt var meget blufsende, da han fortalte: „Bedemoder, jeg er ved at tale til Gud om dig.“

Hendes Dine fuldet med Taarer.

„Levi, hvad siger du til Gud om mig?“

Drengen foldede sine Hænder, lukkede sine Dine og gentog sagte og med Hjertelighed:

„Jeg bønfaller dig, Gud, hjælp mig til at fortælle Bedemoder om dig og om vor Frelser, som døde for os alle, og som elsker os alle, den Jødernes Konge. For Jesu Ethid, Amen.“

Da han var færdig med sin Bøn, betragtede Levi med Opmærksomhed Bedemoderens Ansigt; men da han ikke opvandede noget ubehageligt Udtryk, glædede han sig inderligt, idet han var fuldt forbisjet om, at hun havde hørt, hvorledes han bad. Han søgte sig betydeligt lettet. Gud havde ogsaa hjulpet ham i dette. Den pludselige Ro efter den lange Svævning af Vængelse syntes at virke beroligende paa det lille aftrafede Legeme, og straks efter tillendegav Drengens beoværgelige Pusten, at han var faldet i en stille Søvn.

Fru Rosenbaum hørte sig over ham. Rindene vare brændende, Aandedraget var hurtigt og tort. Tænt, derfor han ikke skulde baagne af denne Søvn! Hun var alene med Drengen, og hun turde ikke kalde paa Hjælp. Hun ønskede, at hun kunde bede — det vil sige, som dette Barn.

Men hvorfor kunde hun ikke bede? Hun vilde ds om nogle saa Dage — det var hun slet paa. Hun havde sendt Bud efter Sørgekvinde, og hun forsøgte at forestille sig den Andagt, som disse snart vilde lægge for Drengen ved hendes Dødsleje. Dog, hun søgte sig ikke fornøjet med dette. Der's Andagt kunde ikke paa nogen Maade sammenlignes med Drengens Bønner. Var det af den Grund, at han var et Barn? Men han syntes at forudsætte, at hun turde have den samme Glæde, som han var i Besiddelse af. Hvad ønskede han at fortælle hende? Han havde bedt Gud om at hjælpe sig. Hvad var det, som han havde sagt om en Frelser og hans Kærlighed og om en, som var Jødernes Konge? Ved Bønnens Slutning havde der været noget om Jesus; men hvad havde det at gøre med Kærlighed eller Jøderne?

Jo mere Fru Rosenbaum tænkte, desto mindre kunde hun forstaa, men ogsaa mindre tilfreds blev hun med sin egen Sag. Uden at vide af hvilken Grund, var hun kommet til det Punkt, at hun ikke havde Tillid til Jødernes Forbedelses til Døden, og dog havde hun ikke fundet noget bedre i deres Sted. Tiden ilede afsted med forfærligt Hast — tænt, dersom hun kom til Hobens Strømbred, fænd hun havde opdaget det Sted, hvor hun kunde vade over!

Fru Rosenbaum begyndte nu at læse en forunderlig Højeles af Vængelse, der lagde sig som en tung Byrde paa hendes Sind. Næsten uvilkaarlig efterlignede hun Levis Bøn, saa langt som hun kunde, omslønt hendes indre Naab var blot dette:

„Jeg bønfaller dig, Gud, lad mig finde det, fjærend det er for sent.“

Melanisk følgende sit Barnebarn i dette, holdt hun paa at slutte sin Bøn, ligesom det, i Frelserens Naab, da hun erindrede sig til rette Tid, netop som hun havde begyndt: „For —“

Bønnen, fort som den var, syntes at lette hendes

Sind langt mere, end om hun havde læst den hele jødiske Bønnebog. Men nu faldt hun atter i Tanke. Ja, hun havde elsket og æret sin Mand. Men hun havde aldrig elsket ham saa meget, som hun i sin Ungdoms Naab havde elsket en anden. En anden! I et Øjeblik var lange, lange Aar ruslet bort. Hun var atter hjemme i sin Moders Hus. Hun saa ham. Endnu en Gang sølte hun, hvor forførdeligt det havde været at stilles med ham for bestandig. Al! Hvorfor skulde saadanne Tanker strømme ind paa hende? Han var død og borte, troede hun, for lang, meget lang Tid siden. Og værre end død, vidste hun. Men hvorfor ansaa hun det værre end Døden? Var ikke hendes nylig genfundne Datter og det Barn, som havde læst hende at b.d.e, i den Hensende lig ham? Kunde hun ogsaa have lært at bede? Maatte hun vilde finde ham der, hvorhen lille Levi holdt paa at gaa, og hvorhen hun selv haabede at komme i Løbet af ganske kort Tid.

Der var intet galt i saadanne Erindringer. Hun ærede sin Mand's Minde i lige fuldt Maal. Han havde været meget ældre end hun, og han havde altid været forbeholdt og umeddelssom, endog paa sit Dødsleje. Hun havde ladet Sørgelønerne hente for at bede ved hans Side, men han havde neppe lagt Mærke til dem. Pergamentrullen, som han havde efterladt hende, havde altid ligget under hans Hovedpude, og naar han kunde gøre det uden at blive bemærket, havde han sjaalet sig til at læse i den. En af hans sidste Bedørelser, da han ikke længere kunde tale, var at sige noget om dette Pergament. Derpaa havde han set op til Himmelen, idet han forsøgte at sige et Ord. Under sørjetet brast det svage Bland, som holdt Sjæl og Legeme sammen. Hun havde ofte undret sig over, hvad han havde ønsket at sige. Maatte vilde Pergamentet give hende Oplysning.

Eftermiddagen var forbi. Levi Rosenbaum lukkede sin Butik tidligere end sædvanlig. Mirjam var for en Stund gaaet hjem til sit eget Hus. I det sidste Værelse, hvor Drengen fremdeles slumrede, og midt i Aftenens Højtidelighed aabnede Levi Rosenbaum ærbødig efter Modrens Ælste Pergamentrullen. Hun læste følgende:

„Dette er den Tro, paa hvilken jeg, Levi Rosenbaum, en Jøde, dør. Det er vore Fædres Haab. Jeg har skrevet det baade paa det hellige Sprog og paa Tydsk, siden de ilde vilde lade mig beholde Bogen.“

„Forunderligt,“ bemærkede Levi, idet han saa paa sin Moder.

„Rej, nej,“ hviskede Anshel ibrig, der netop havde listet sig ind i Værelset. „Fortæll ikke du mig, Bedemoder, at de brændte hans Bog og trampede paa ham og slog ham?“

Fru Rosenbaum optog sin Søns Spørgsmaal. „Det er dog saa. Læs, Levi, min Søvn. Jeg ønsker at vide, paa hvilket din Fader døde. Jeg maa have noget selv, og jeg har bedt til Gud om det, og det samme har dette Barn,“ idet hun p.g.de paa den lille Skikkelse ved hendes Side.

Saaledes tilfjændt fortalte Levi:

„Deres Hjerters forfædres ille; tror paa Gud, og tror paa mig. I min Faders Hus er mange Værelser, hvis det ille var saa, vilde jeg have sagt eder det; jeg gaar for at berede eder Sted. Og derfor jeg gaar for at berede Sted for eder, vil jeg med mig igen og tage eder til mig, at hvor jeg er, der skal ogsaa I være.“

Den gamle Kone saa urolig paa sin Søvn. Disse Ord føltes som Balsam paa hendes Hjerte. Men hvem var han, som havde udtalt dem, og hvor var han gaaet hen?

Levi fortalte, og Ordene syntes at møde hendes spørgende Hjerte:

„Thomas sagde til ham: Herre, vi ved ille, hvor du gaar hen, og hvorledes du vil lende Bejen? Jesus sagde til ham: Jeg er Bejen, Sandheden og Livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig.“

„Stans!“ raabte den gamle Kone, idet hun ganske glemte det foverende Barn; „nu har jeg det. Dette var hans Tro, og for den slog de din Fader og kastede ham ud af Synagogen, saa han var nødt til at komme hid for at lede paa et Sted, hvor hans Historie var uendt. Og han ogsaa,“ idet hun pegede paa den søge Dreng, „had i hans Naab og ønskede at fortælle mig om ham. Læs det igen!“ og hun gentog efter sin Søvn:

„Jesus sagde til ham: Jeg er Bejen, Sandheden og Livet; der kommer ingen til Faderen uden ved mig.“

„Amen,“ mumlede den gamle Kone, idet hun forsøgte at tilegne sig Ordene, medens hun gentog dem. I samme Øjeblik baagne Drengen. Den høje Tøne, hvori Oplæsningen havde foregaaet, og Bedemoderens bevægede Stemme havde vækket ham.

„Bedemoder,“ hviskede han med Ansstrængelse, „Bedemoder, hvor er du? Jeg kan ille se rigtig; det synes at blive mørkt omkring mig.“

„Her er jeg lige ved din Side.“

Levi sølte efter hende.

„Bedemoder, jeg synes, at jeg har været der og set det — mange, mange Værelser. Og saa lyft! Bedesfader var der. Og Jesus —“

Et det ham, mit Barn, Bejen, Sandheden og Livet, som siger: Ingen kommer til Faderen uden ved mig!“

„Løst mig op, Bedemoder!“

Med Ansstrængelse læstede den gamle Kone, hvis Kræfter svandt hurtigt, Drengen op, idet hun gjorde Tegs til de andre, at de ille skulde røre sig.

„Bedemoder, det er ham,“ vedblev Drengen, som elskede os og døde for vore Synder.“ Han vendte sig til sin Bedemoder for at tage hendes Hænder og folde dem, idet han gentog: „min Frelser!“

I nogle Øjeblikke kunde ingen af dem tale. Levi Rosenbaum og Anshel hulkede højt.

„Ja, mit Barn — min Frelser!“ Den gamle Kone bøjede sit Hoved i Ærbødighed.

„Er du alene, Bedemoder?“ mumlede Drengen. „Hjælp,“ hviskede han, „jeg ønsker at blive begravet ved din Side. Jeg ønsker at ligge tæt til dig, som sidste Nat, og i Morgen, naar Jesus vælter os, skal vi fremdeles være ved Siden af hinanden. Vil Onkel Levi blive vred?“

Drengen forsøgte at krybe nærmere op til hende, som om han vilde søge Beskyttelse.

„Rej, nej,“ brød Levi ind, idet han ille længere var i Stand til at beherske sig.

Oversættelsen ved at høre Onkels Stemme saa nær var allfor stor for den drende Dreng. I nogen Tid syntes hans Aand at have forladt dette Liv. Mirjam og hendes Mand blev straks hentet, og de stod nu med de andre omkring Sengen.

Drengen aabnede sine Dine og saa sig omkring. Han syntes at forstaa det alt sammen; han saa paa hver enkelt; til enhver vendte han sine Dine med et kærligt Blik. Endnu en Gang forsøgte han at rejse sig op. Hans Bedemoder lagde hans Hoved paa sin Stulder. Han fikrede hende lige i Ansigtet med sine store Dine. Hun befarede hans taule Spørgsmaal ved det kærlige Udtryk i sit Ansigt. En Glædestraale gled over hans Ansigt lig Aernes ydende Farve ved Solens Nedgang. Hans Læber aabnede sig, som om han vilde sige et Ord; men det døde paa hans Læber, eller rettere, han drøgte det med sig til Himmelen. Et himmelsk Smil hvilede over ham. Han var gaaet til Faderen, og han var i Lyk.

„Om to Dage er det Sabbat,“ hviskede den gamle Bedemoder sagte, idet hun lagde Drengen ned paa hans Hovedpude og lukkede hans Dine.

„To Dage til!“ Hun hørte og hørte atter Indholdet af Pergamentrullen, der indeholdt simpelt hen de sidste Ord, som vor Frelser Jesus havde udtalt, tilligemed en meget smukt bekræftet Fortolkning af Teksten. Levi havde intet imod at læse højt for sin Moder. Hun vilde ille, at nogen anden end hendes Søvn skulde læse hendes drende Mand's Testamente.

Dag, Levi lagde hørten ved Ord eller Miner for Dagen, hvorledes han opfattede disse Udtaleser. Blot mellem ham og hans Moder syntes der at herske en taus Forsaaelse, og de var lyklige og vel tilfreds i deres indbyrdes Fortrolighed.

„To Dage til!“ Levi Rosenbaum havde lukket sin Butik, og alle Landsbyens Jøder havde vidst, at hans Moder laa for Døden. Hele Landsbyen vidste ogsaa, at Jøden havde sendt Sørgelønerne bort, da de kom Fredag Morgen, og at Fru Rosenbaum vilde ds i Troen paa Jesus; en Højtidelighed syntes at hvile over hele Landsbyen. Der var Tausshed i Gaderne, som om alle sølte Nærværelsen af den Død, som ille er Død, men Gængelsen til Livet.

„Fredag Aften blev Njsten, som indeholdt lille Levis Legeme, tillukket og sat paa et Bord i et Hjørne af det Værelse, hvor den gamle Kone laa. Den lille forte Lygter var aldeles dækket med hvide Blomster og blaa Farglemigeier.

„Det maa være sent. Tand Sabbatlampen, Levi.“

Hendes Søvn adlod i Tausshed. De var alle omkring hende — Levi og Anshel, Mirjam og hendes Mand —; en for en maatte hen til hende. Med stor Ansstrængelse vedsignede hun hver enkelt.

„Nu, læs for mig om hans Død.“ Tidligere vilde hun blot høre det, som stod i hin's Mand's Pergamentrulle. Det var tilfældigt, havde hun sagt; hun kunde ille følge med eller forstaa mere paa en Gang. Stolemesteren læste sagte og med Hjertelighed. Bedemoder folde sine Hænder og lukkede sine Dine. Intet høret uden Kløftens Tiften og Stolemesterens Stemme. Den drendes Aandedræt blev altid langsomme og hærlere.

„Nu, da Hovedsmunden og de, som havde bevogtet Jesus, saa Nordhjelvet og de Ting, som stete, forfædeds de saare og lagde: Sandelig, denne var Guds Søvn!“

Der var en Bevægelse ved den gamle Kones Læber. I samme Øjeblik blev Døren aabnet med stor Forsigtighed. Der var Sagføreren's gamle Kontorbetjent. Han var kommen for at fortælle om Udsædet og om den store Formue, som vilde blive Stolemesteren og hans Kone til Del. Da han kom til Stolehuset, havde han hørt, hvad der havde fundet Sted. Ubemærket var han kommet ind i Levis Hus, og uden selv at vide om det, befandt han sig pludselig i Dødsstammeret.

Den gamle Kone aabnede sine Dine endnu en Gang. Sabbatlampan var mellem hende og den aabnede Dør, og Lyset solt paa den Stikkelse, som stod paa Portvækkelsen. Hendes Dine straaled; hun forsøgte uden Rygte at strække sine Arme ud imod ham.

„Abraham — din Tro —“

Terpaa, som om Synsvænen astog, vendte hun sig imod det Sted, hvor Drengens lille Lygter stod.

„Det er Sabbat — ja, Havdalah!“ — Jesus!“

Og saa sovende hun ind.

De lagde dem sammen paa Kirkegården, Barnet tæt ved sin Bedemoder. Da de kom for at begrave dem, fandt de, at efter Præsens Anvisning var den Døkt, som havde afsluttet den ældre Levi Rosenbaum's Grav fra de kristnes, bleven borttaget, og alle fandt, at det var rigtig. Den lille Grav var imellem Bedesforældrenes.

Landsbyens Kirkekløfter ringede den hele Tid, medens Ligfølgte bevagede sig fra Huset til Kirkegården. Langsmed hele Gaden stod Bynerne opstillede med hloitede Hoveder i sine Svendagslæder. Enhver sluttede sig til Følget, efter som Ligoget passerede Husene, og saaledes ledagtede alle den gamle Jødinde og Stolemesterens Barn til deres sidste Hvilested. Det var, som om de ønskede at faa det sidste Glimt af de rejssende ved Bejens Vejning og sige dem det sidste Farvel. Præsken ventede paa dem ved Indgangen til Kirken.

Han talte om Ham, som er Opstandelsen og Livet. Fra Dine blev tørre under Tjenesen, da de to Ligfølgter senkedes ned i Jorden. Jord til Jord, Stø til Stø, og Alle til Afte, men Anden til Gud, som gav den — indtil „Dagen oprinder og Støgnerne svinder hen, og Herren kommer med ti Tusinde af sine hellige.“

De tre jødiske Grave er vel vedligeholdte; ingen er saa smukke paa hele Kirkegården. Øverst paa Korset læser man disse Ord:

„Jesus sagde til ham: Jeg er Bejen, Sandheden og Livet.“

Nærene gaar hurtigt — allfor hurtigt, naar vi er lykkelige.

*) : Adskillelsen mellem Sabbaten og Arbejdsdagen.

Kapitel X.

Gæster Mars Jorlo's.

Sagfører Sandbach har fundet kloget at give sin med Uret samlede Rigdom fra sig, i alt Fald saa meget af den, som tilhørte Familien Bed.

Stolemesteren har opgiøet sin Besiddelse og optaget sine Jndlingsbestaaelser; men han har ille forladt Naboskabet. Han bor paa sin egen smukke Ejendom, hvorfra han kun har et lidet Stykke at spadere til Landsbyen for at se til sit Barn's Grav, og han finder fremdeles Fornøjelse i at spille paa Kirken's Orgel. Han paaftaar, at der ille findes noget Orgel, som bedre kan udtrykke Sjælens inderste Højeleser. Gud har velvilligst Mirjam og hendes Mand med et andet Barn, en lille Pige, som de har oplødt efter hendes Bedemoder og Moder.

Stolemesteren overlod sin Besiddelse til Abraham Forges, d r har giftet sig med Karolin. Denne fandt det kloget at ofre sig for Ungdommens Opdragelse. Da han ille er afhængig af sin Søvn, har han været i Stand til at fremvise flere Fremstrid, som har læstet Landsbyfolken næsten i Rang med et Gymnasium. Negeringen har beslænnet hans Nidkerhed, uagtet han af Jødsel er en Jøde. Paa den Tid, da d tte nedstrives, forbereder han sig for en „hummelig, højere opdragende Naaberherre“ Stilling, der betegnes ved kortklippet Haar, en høj Hat, et Par Guldbuller, en lang Frakke o. s. v. Alle erklænder, at han har Fordring paa Fortærmelse; kun enkelte har været af modsig Mening, idet de har sagt, naar man tager i Betragtning Karolines huslige Stillng, burde hendes Mand ille indehave en Post, der er forbundet med saadanne Udtryk som „hummelig“ og „højere“.

Sagfører Sandbach har trukket sig tilbage fra sine Forretninger. Han synes ofte nedtrykt over Menneskenes Utatnemmelighed; desuagtet har han bestemt sig for i Fremtiden at ofre sig for at gøre v.l. saa langt som hans suagelige Helbred vil tillade d.t. Han har efterhanden været Medlem af forskellige Religionspartier i Distriktet, og han har altid været den for nemme blandt dem. Tilfældigt har han hændt sig til den reformerte Kirke, hvor hans Dør har v.l sig mere byrdefuld end hjælplos for Præsken Færrar. Fru Sandbach har hengivet sig til at dyrke sin poetiske Begavelse, og hendes Frembringelser har faaet Plads i flere Nummere af „Kleines poetisch's Handbæch n“. Sagføreren og hans Kone har paataget sig Forvaltningen af religiøse Almiser i Egnen. Et Udval d d „Sorglæs“ er blevet ombudnet til Brug ved forskellige festlige Anledninger og bærer med store Bogstaver Navnet „Kærlighedens Tæmpel“.

Levi har optaget Sagføreren's gamle Kontorbetjent som Bortnaver i sin Forretning. Den gamle Mand havde genendt Mirjam's Stemme under Binduet ved Stolemesterens Hus. Det var den samme som hendes, hvem han havde elsket — eller rettere, det var hendes Barn's Stemme. Ja, han havde saaget Lov til at se hende fets, om end paa hendes Dødsleje. Næsten hendes sidste Ord var hændt til ham. Siden det Øjeblik havde han været i Levis Hus. Han havde fundet en Grund for sin Tro, og fand Fred i den. Han betragtede Anshel som sit Plejebarn. Drengen er vokst op og forbereder sig til det hellige Præstembede. Han er bestemt paa at vie sit Liv til Missionens Tjeneste, spicielt blandt Jøderne, saavel efter sit eget som efter sin Faders Ønske.

Hvad Levi angaar, trænger han ille fremdeles Omfæng og Pleje. Den Bligt paaligger nu en anden, hvem Levi har bundet som en god Ven, nemlig Dina Forges, som nu er hans Livsbeslagendeinde.

Men alle sammen, de levende og døde, er sammentnyttede i et Baand, som aldrig kan briste — det er Kærligheden og Taknemmeligheden til vor velgignende Herre og Frelser Jesus Kristus, hvis Evangelium i Sandhed er en „Guds Kraft til Frelse for hver den, som tror; først for Jøderne, saa og for Gæterne.“

Hvem Gud vil bevare.

I Aarene 1553-58 regerede i England Dronning Maria, kaldt Maria den blodige, fordi hun, der var kattholik, meget ivrig forfulgte de protestantiske Kristne. I hendes Tid levede der i det nordlige England en from, protestantisk Præst ved Navn Bernard Gilpin.

Paa Grund af hans alvorlige Fortyndelse af Evangeliet søgte man at bringe ham i Fængsel, og det var ille saa vanskeligt i hine Tider. Man opstillede blot en faalt Anklage, opdigtetde noget, stred en Arrestordre, og det var nok.

De Ryttere, som sit Paaleg om at arrestere Gilpin, traf ham i Haven i Færd med at opbinde sine Kofler og efterste Frugttræerne. Da han saa Dronningens Arrestordre, blegtede han; han fattede sig dog hurtigt og indbød Rytterne til at træde indenfor og nyde en Forfriskning, medens han beredte sig til den Rejse, som sandsynligvis skulde blive hans sidste.

I Stedet for i Angst og Ræven at pakke sin Vadsæk og isøre sig Rejseklæder, udbrøt han alt dette med et glad Smil, idet han hviskede: „Alle Ting tjene dem til gode, som elsker Gud!“

Og da han var færdig, hævdede han Blikket mod Himmelen i taus Bøn og tog derefter Plads mellem Rytterne, tilfædenæ, som han mente, den sidste Rejse.

Rytterne var dog ille komne ret langt, før end Gilpins Døst skrøgede med ham og kastede ham af.

„Rejs dig op!“ befalede Rytteren.

Men hvor gærne Gilpin end vilde lude, var det ham dog en Umulighed; han havde brækket et Ben. Rytterne maatte bære ham inde i det nærmeste Hus, og medens de bar ham, hviskede et af dem spottende: „Na, tjener dette maaste ogsaa til dit Gode?“

Gilpin svarede rolig og med et venligt Smil: „Det tror jeg slet.“

Og hans dristige Tro blev ille bestæmmet. Medens Gilpin laa paa sit langvarige Sogeleje, under hvilket han ille kunde flyttes, døde Dronningen Maria, og dermed havde Kædelsberedsmel Ende. Og i Stedet for at først til Baalet blev Gilpin hentet hjem til sin kære Præstegaard, og snart efter talte han til dem, hvis Ansigtet han mente at have set for sidste Gang. Hans første Prædikefæst til dem var hans Afbedsord: „Alle Ting tjene dem til gode, som elsker Gud.“